

BE-A0510_001022_005783_DUT

Inventaris van de collectie sluikbladen en
andere uitgaven betreffende de Eerste
Wereldoorlog verzameld door Corneille
Gram, 1912-1919

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	3
Raadpleging en gebruik.....	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	5
Archiefvormer.....	5
Naam.....	5
Geschiedenis.....	5
Archief.....	5
Geschiedenis.....	5
Verwerving.....	5
Inhoud en structuur.....	6
Inhoud.....	6
Ordening.....	6
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN	 9
I. Pers.....	9
A. Kranten en tijdschriften.....	9
5 - 6 L'information, journal hebdomadaire de Bruxelles. 1914-1918.....	9
B. Sluikbladen.....	10
18 - 19 Revue hebdomadaire de la presse française. Articles anecdotiques, documentaires et autres des principaux journaux de France. 1915-1917.....	10
C. Vlugschriften.....	11
II. Militair verloop.....	13
A. Krijgsoperaties.....	13
B. Krijgsgevangenen.....	16
C. Kaarten.....	17
III. Diplomatie.....	18
A. Schending van de Belgische neutraliteit.....	18
B. Schendingen van het volkenrecht.....	19
C. Internationale politiek.....	21
IV. Bezetting.....	23
A. Duitse wetgeving.....	23
B. Koninghuis en nationale feestdag.....	24
C. Burgemeester Adolphe Max.....	24
D. Gedeporteerde arbeiders.....	25
E. De magistratuur.....	25
F. Juridische aspecten.....	25
G. De oorlogsschade.....	26
H. Het activisme.....	27
I. Hulpverlening en oorlogsrecepten.....	28
J. Openbaar vervoer.....	29
K. Toerisme.....	29
L. Literatuur.....	29
M. Geloof en katholieke kerk.....	31
V. Iconografisch materiaal.....	34
VI. Andere onderwerpen.....	36

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:

WO I. Collectie sluikbladen en andere uitgaven betreffende de Eerste
Wereldoorlog verzameld door Corneille Gram

Periode:

1912 - 1919

Archiefbloknummer:

BE-A0510.0III.1592

Omvang:

- Omvang geïndexiseerd: 4.20 m
- Laatste bestanddeelnummer: 292.00

Archiefbewaarplaats:

Algemeen Rijksarchief / Archives générales du Royaume

Archiefvormers:

Gram Corneille, 1914-1919

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Alle stukken uit deze collectie zijn vrij raadpleegbaar. Voor de reproductie van stukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Corneille Gram.

GESCHIEDENIS

De Brusselaar Corneille Gram was één van de grootste verzamelaars van clandestiene publicaties verschenen tijdens de Eerste Wereldoorlog. Reeds tijdens de bezetting probeerde hij de hand te leggen op allerlei patriottische geschriften die tersluiks cirkuleerden onder de Brusselse bevolking. Na de oorlog zette hij zijn inspanningen voort en breidde zijn verzameling nog gevoelig uit. Gram verzamelde tevens een aantal officieel uitgegeven boeken en brochures.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

In de periode 1914-1922 verzamelde Gram een unieke collectie sluikbladen en brochures die clandestien werden verspreid.

VERWERVING

Op 7 december 1922 kocht de Commissie voor de Oorlogsarchieven voor een bedrag van 4.000 fr. de verzameling van Gram bestaande uit sluikbladen, boeken, brochures, kranten, affiches, kaarten en aanplakbrieven (E 813). In totaal bestond de collectie uit 3.296 stukken. Om de inspanningen van Gram beter bekend te maken bij het grote publiek en deze unieke verzameling optimaal te valoriseren, opteerde men ervoor om de sluikbladen, boeken en brochures niet te integreren in de oorlogsbibliotheek maar samen te houden in een aparte '*verzameling Gram*'. Uit vrees voor Duitse inbeslagname werd de verzameling Gram in 1940 overgebracht naar een onbekende, veilige plaats. In januari 1947 keerden de verzameling en de inventaris terug naar de Commissie voor de Oorlogsarchieven in Anderlecht (E 2172 en E 2205).

Inhoud en structuur

INHOUD

De verzameling bestaat uit een aantal kranten, sluikbladen, patriottische vlugschriften, kaarten, aanplakbrieven en wat iconografisch materiaal uit de oorlogsperiode. Het grootste deel van de collectie bestaat uit kleine brochures die verspreid werden onder de bevolking. Hoewel het 90 jaar na datum niet definitief uit te maken valt of een publicatie al dan niet uitgegeven werd met toelating van de bezetter, mogen we gerust aannemen dat het grootste deel van deze brochures clandestien verspreid werd onder de bevolking. Hoewel zowat alle stukken uniek zijn, stippen we de zeer rijke documentatie over koning Albert I (nr. 171), over het activisme (nr. 205) en over kardinaal Mercier (nr. 261) aan. Niet te versmaden zijn ook de kookboeken met oorlogsrecepten (nrs. 214, 215, 224, 225) en enkele originele aanplakbrieven (nrs 163-168). Geïnteresseerden in oorlogsliteratuur vinden interessant (uitgegeven en onuitgegeven) materiaal in nr. 235.

ORDENING

Er bestond reeds een beknopte inventaris op steekkaarten maar deze was van wisselende kwaliteit. Een herwerking hiervan drong zich op. Daar het hier niet gaat om archieven maar om een collectie met vooral uitgegeven materiaal, een enkel archiefstuk niet te na gesproken, opteerden we ervoor om deze verzameling op onderwerp te ordenen volgens het volgende schema:

- Pers
- Kranten en tijdschriften
- Sluikbladen
- Vlugschriften
- Militair verloop
- Krijgsoperaties
- Krijgsgevangenen
- Kaarten
- Diplomatie
- Schending van de Belgische neutraliteit
- Schendingen van het volkenrecht
- Internationale politiek
- Bezetting
- Duitse wetgeving
- Koningshuis en nationale feestdag
- Burgemeester Adolphe Max
- Gedeporteerde arbeiders
- De magistratuur
- Juridische aspecten
- Oorlogschade
- Het activisme

Hulpverlening en oorlogsrecepten

Openbaar vervoer

Toerisme

Literatuur

Geloof en katholieke kerk

Iconografisch materiaal

Andere onderwerpen

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

I. PERS

A. KRANTEN EN TIJDSCHRIFTEN

1	Belgische kranten betreffende het begin van de oorlog. Juli - september 1914.	108 stukken
2	Afschriften van krantenartikels. 1914-1915.	403 stukken
3	Verzamelde kranten (met inhoudstafel). 1914-1916.	1 pak
4	Exemplaren van <i>La Vérité</i> , <i>La Liberté</i> , <i>La presse française</i> , <i>L'Yser</i> , <i>Revue des nouvelles de la guerre</i> , <i>Nouvelles du front belge</i> , <i>La Paix en Das freie deutsche Wort</i> . 1914-1918.	20 stukken
5	5 - 6 L'INFORMATION, JOURNAL HEBDOMADAIRE DE BRUXELLES.
1914-1918.
1914-1916.	72 stukken
6	1917-1918.	67 stukken
7	<i>Frankfurter Zeitung</i> van 1 augustus 1915 ter gelegenheid van 1 jaar oorlog met overzicht van de Duitse oorlogsinspanningen (kaarten, grafieken,...). 1915.	1 stuk
8	<i>Le Cultivateur, journal hebdomadaire agricole, publié sous les auspices du gouvernement-général allemand en Belgique</i> , Brussel. 26 januari 1916.	1 stuk
9	<i>Jours de guerre</i> nr.739-823. 1916.	46 stukken
10	<i>La lettre du soldat à ceux du pays envahi / Brief van den soldaat aan zijn verdruchte medeburgers</i> nr.1-22, s.l. 1917-1918.	21 stukken

- 11 *Le Flambeau, Revue belge des questions politiques* nr. 1-11, s.l. 1918. 12 pièces
- 12 *Les annales politiques*, dl.3 en 5, Brussel. 1918. 2 delen
- 13 **B. SLUIKBLADEN**
Gepubliceerde toespraken en (protest)brieven van vooraanstaande personen (politici, schrijvers,...) uit binnen- en buitenland. 1914-1918. 1 pak
- 14 *La Vérité* nr.1-7, s.l. 1915. 7 delen
- 15 *Le Belge. Organe des vrais patriotes* nr. 1-7. 1915. 7 delen
- 16 *Zievereer Excelsior*. 5 augustus 1915. 1 stuk
- 17 Exemplaren van *Vers l'Avenir, Motus, L'Union, 'T Oorlogsnieuws, De Patriot*. 1915-1917. 9 stukken
- 18 18 - 19 REVUE HEBDOMADAIRE DE LA PRESSE FRANÇAISE. ARTICLES ANECDOTIQUES, DOCUMENTAIRES ET AUTRES DES PRINCIPAUX JOURNAUX DE FRANCE. 1915-1917. nr 1-50. 1 pak
- 19 nr. 51-100. 1 pak
- 20 *Revue de la presse (ancienne 'Revue hebdomadaire de la presse française')*, nr. 107-161. 1917-1918. 1 pak
- 21 *De Vlaamsche Leeuw, vaderlands propagandablad en brochures uitgegeven door De Vlaamsche Leeuw*, s.l. 1915-1918. 1 omslag
- 22 *DE VRIJE STEM, Belgisch orgaan voor de provincie Antwerpen*. 1915-1918.

1 pak

- 23 *La Libre Belgique. Bulletin de propagande patriotique* nr. 1-171
(met bijlagen en titelpagina's van de krant *La Libre Belgique* van
18 en 23 november 1918). 1915-1918. 1 pak
- 24 *L'Anti-Prussien*, Gent. 21 juli 1916. 1 stuk
- 25 *La Patrie! Journal non censuré paraissant comme, où et quand il
peut* nr. 2-23. 1916. 35 stukken
- 26 *La Cravache* nr.1-11, s.l. 1916. 12 stukken
- 27 *L'écho de ce que les journaux censurés n'osent ou ne peuvent pas
dire*, s.l. 1916. 1 deel
- 28 *Lettre d'un provincial ou les propos du conseiller Eudoxe*, Le Havre.
1916-1918. 10 stukken
- 29 *Le Frondeur* nr. 4-7. s.l. 1917. 5 stukken
- 30 *Ca et là*. 1917-1918. 4 stukken
- 31 *De Vlaamsche Wachter*, nr.1-20 van 1917 en nr.1-14 van 1918.
1917-1918. 35 stukken
- 32 Brochures met uittreksels uit *La Libre Belgique* nr.1-30. z.d. 3 delen
- 33 **C. VLUGSCHRIFTEN**
Vlugschriften, mededelingen, formulieren, protestbrieven tegen de
deportaties, patriottische geschriften, Duits propagandamateriaal,
afschriften van krantenartikels, officiële brieven enz. 1914-1918.
197 stukken
- 34 Vlugschriften en propagandabladen verspreid via vliegtuig en
luchtballon in het bezette België. [1916-1918]. 13 stukken

- 35 Vlugschriften verspreid door de Duitse Soldatenraad te Brussel.
November 1918. 3 stukken
- 36 Anti-activistische en nationalistische pamfletten. 1919-1927.
86 stukken

II. MILITAIR VERLOOP

A. KRIJGSOPERATIES

- 37 Brochures inzake het militair verloop van de oorlog. 1914-1918.
67 stukken
- 38 Gepubliceerde lijsten van overleden, gekwetste, krijgsgevangenen of
geïnterneerde soldaten. 1914.
61 stukken
- 39 *Listes des soldats belges morts pour la patrie*, nr.1-7, Brussel.
1914-1918.
7 delen
- 40 *Journal de guerre*, Berlijn. November 1914 en januari 1918.
2 delen
- 41 *Les annales de la guerre universelle*, nr.2 en 5, Brussel. 1914.
2 delen
- 42 *La guerre universelle*, Dour/Brussel. [1914].
6 delen
- 43 *La grande guerre d'Europe*, Brussel. 1914.
4 delen
- 44 *La grande guerre européenne*, nr.2-5, Brussel.
4 delen
- 45 *La guerre de 1914*, Brussel. 1914.
3 delen
- 46 *La prise d'Anvers*, Antwerpen. [1914].
1 deel
- 47 *Pourquoi et comment Anvers s'est rendu. Notice historique d'un
des épisodes les plus émouvants de la guerre de 1914*,
Amsterdam. [1914].
1 deel
- 48 *Études et documents sur la guerre*, Parijs. 1914-1915.
5 delen
- 49 *Histoire de la guerre de 1914 d'après les documents officiels*, nr.1-
26, Brussel, 1914-1915.
29 stukken

-
- 50 *La guerre européenne*, nr.1-4 en 6-16, Elsene. 1914-1915. 16 delen
- 51 LEVY R-G., *Les ressources des belligérants*, Parijs. [1915]. 1 deel
- 52 *Aide-mémoire. Six mois de guerre d'après documents officiels*, dl.1, Gent. 1915. 1 deel
- 53 CAMPAUBERT, *L'avortement du plan allemand*, Parijs. 1915. 1 deel
- 54 GRIMAUTY F-H., *Six mois de guerre en Belgique par un soldat belge*, Parijs. 1915. 1 deel
- 55 GRIMAUTY F-H., *Six mois de guerre en Belgique par un soldat belge*, s.l. 1914-1915. 6 delen
- 56 GRIMAUTY F.H., *Zes maanden oorlog*, Mechelen. [1915]. 1 deel
- 57 *Il y a un an... La victoire de la Marne. Une page d'histoire (extrait du Journal de Paris du 4 septembre 1915)*, s.l. 1915. 1 deel
- 58 *Hommage à l'armée belge 1914-1915*, s.l. 1915. 1 deel
- 59 KLAY D., *Les causes de la grande guerre*, Vilvoorde. 1915. 1 deel
- 60 *L'action de l'armée belge pour la défense du pays et le respect de sa neutralité. Rapport du commandement de l'armée (période du 31 juillet au 31 décembre 1914)*, Parijs. 1915. 1 deel
- 61 *Les alliés et la guerre (extrait de journaux français)*, s.l. 1915. 1 deel
- 62 *Une page de l'histoire d'Anvers: 7-9 octobre 1914*, Brussel. 1915. 1 deel
- 63 *Ephémérides de la guerre européenne 1914-15. Notes au jour le jour depuis l'ouverture des hostilités jusqu'au 1er janvier 1915*, Brussel. [1915].

-
		1 deel
64	<i>Principaux faits de guerre classés par ordre chronologique de février 1915 au 31 juillet 1915</i> , Brussel. [1915].	1 deel
65	<i>Ons is de zege</i> , s.l. [1915].	1 deel
66	BORDEAUX H., <i>L'âme en paix dans la guerre. Lettres du capitaine Belmont à sa famille</i> , s.l. 1916.	1 deel
67	BORDEAUX H., <i>Les derniers jours du fort de Vaux</i> , Parijs. 1916.	17 stukken
68	COMMANDANT X, <i>Les pages de gloire de l'armée belge</i> , Parijs/Nancy. 1916.	1 deel
69	DAX O., <i>Opinions d'un général belge en activité sur l'intervention de la Belgique dans la guerre mondiale</i> , Brussel. 1916.	1 deel
70	<i>La Belgique au tournant de son histoire</i> , Parijs. 1916.	1deel
71	MAJOR GIRARD, <i>Avant la guerre: deux pages d'histoire</i> , Brussel, 1916.	1deel
72	<i>Les dernières convulsions. Comment finit la guerre mondiale</i> , s.l. 1917.	1 deel
73	MOLLI G., <i>Le destin de l'Angleterre. Les suites de la guerre sous-marine</i> , Brussel. [1917].	1 deel
74	<i>Album-souvenir de la guerre</i> , s.l. z.d.	1 deel
75	BEYENS (baron), <i>L'armée impériale allemande, la cour, le gouvernement</i> , Parijs. z.d.	1 deel
76	BEYENS (baron), <i>L'armée et la marine allemande</i> , Parijs. z.d.	1deel

-
- 77 BUFFIN C., *Récits de combattants*, s.l. z.d. 1 deel
- 78 *Comment l'Yser n'a pas été franchi. Yser-Nieuport-inondations*, s.l. z.d. 1 deel
- 79 DELAISIE F., *De huidige oorlog in 1911 voorspeld*, Charleroi. z.d. 1 deel
- 80 *Die Dicke Bertha*, Berlijn. z.d. 1 deel
- 81 *Encyclopédie populaire*, nr.1-6, Brussel. z.d. 6 delen
- 82 *La guerre du XXIème siècle*, Brussel. z.d. 9 delen
- 83 *Les lois de la guerre*, Brussel. z.d. 14 delen
- 84 *Le droit et la guerre*, par Anacharsis le Jeune, Monaco. z.d. 1 deel
- 85 *Le sort des gardes-civiques*, Brussel. z.d. 1 deel
- 86 *Pourquoi nous vaincrons*, s.l. z.d. 1 deel
- 87 *Sciences et arts militaires vulgarisés par le capitaine X*, dln. 1-4 en 7-9, Brussel. z.d. 7 delen
- 88 **B. KRIJGSGEVANGENEN**
Album-souvenir. Photographies des soldats belges prisonniers en Allemagne, s.l. 1914. 1 deel
- 89 *Les prisonniers belges remercient leurs compatriotes. Cent accusés de réception publiés par La Caisette du soldat belge à l'occasion de l'expédition de la 100.000ème caissette*, Brussel. [1916]. 1 deel

-
- 90 KREBS E., *Le régime des prisonniers de guerre en Allemagne*,
Freiburg. 1917. 1 deel
- 91 *Vues de camps de prisonniers de guerre. Cartes postales illustrées
éditées par le CICR*, s.l. 1918. 1 deel
- 92 BARON C., *Cinq mois de captivité en Allemagne. Note d'un belge
prisonnier*, Brussel. z.d. 1 deel
- 93 HAZARD P., *Un examen de conscience de l'Allemagne d'après les
papiers de prisonniers de guerre allemands*, Parijs. z.d. 1 deel
- 94 *Les prisonniers belges en Allemagne. Le camp de Munsterlager.
Vues différentes*, 4 dln., Brussel. z.d. 4 delen
- 95 *La guerre. Prisonniers et trophées. Documents de la Section
photographique de guerre de l'armée française*, Parijs. z.d. 1 deel
- 96 *Pension Dobberitz*, Berlijn. z.d. 1 deel
- 97 C. KAARTEN
Kaarten en plannen inzake de militaire operaties. 1914-1918.
38 stukken
- 98 *La grande guerre. Résumé graphique d'après le Daily-Mail de
Londres*. 1914-1915. 23 delen
- 99 *Kriegskarten von westlichen Kriegsschauplatz*, nr. 24-42, s.l. 1915.
18 stukken
- 100 *Atlas de poche permettant de suivre les opérations générales de la
guerre européenne*, Brussel. z.d. 1 deel

III. DIPLOMATIE

A. SCHENDING VAN DE BELGISCHE NEUTRALITEIT

- 101 VAN DEN HEUVEL J., *De la violation de la neutralité belge*, Parijs. 1914. 1 deel
- 102 BEYENS (baron), *La neutralité belge et l'invasion de la Belgique*, Parijs. [1914]. 1 deel
- 103 BEYENS (baron), *La semaine tragique*, Parijs. [1914]. 1deel
- 104 NORDEN F., *La Belgique neutre et l'Allemagne d'après les hommes d'état et les juristes belges*, Brussel. 1915. 1 deel
- 105 *La Belgique inviolable. Réponse à M. Fritz Norden*, s.l. [1915]. 1 deel
- 106 *L'Allemagne et la neutralité belge*, s.l. 1915. 1 deel
- 107 WAXWEILER E., *La Belgique neutre et loyale*, Parijs/Lausanne. 1915. 1 deel
- 108 FRANK R., *La neutralité belge. Son origine, son importance, sa fin*, Tübingen. 1915. 1 deel
- 109 *La presse américaine et la violation de la neutralité belge*, s.l. 1915. 1 deel
- 110 *Violation de la neutralité belge. Controverse entre théologiens. L'opinion de sir Edward Grey*, Tilburg. [1915]. 1 deel
- 111 D'ABAISSÉ R., *La neutralité belge. Ses origines et sa violation*, Brussel. z.d. 1 deel
- 112 *Die belgische Neutralität*, s.l. z.d. 1 deel
- 113 *L'indépendance, la liberté, la prospérité de la Belgique*, s.l. z.d.

-
- 1 deel
- 114 *B. SCHENDINGEN VAN HET VOLKENRECHT*
Rapports de la Commission d'enquête belge sur les atrocités
allemandes en Belgique, 8 dln., Le Havre. 1914.
7 delen
- 115 *Enquêtes à Dinant, Andenne, Tamines et Luxembourg belge, s.l.*
[1914].
1 deel
- 116 *Louvain!! Souvenirs et impressions 25-30 août 1914, Parijs. [1914].*
1 deel
- 117 *Enquêtes à Visé, Aerschot, Louvain et leurs environs. Extrait des*
rapports de la commission d'enquête belge sur les atrocités
allemandes, s.l. [1914].
1 deel
- 118 *Un empire qui meurt. Notes sur l'heure présente, (Brussel). [1914].*
1 deel
- 119 *La civilisation latine contre la barbarie allemande. La manifestation*
du 12 février 1915 à la Sorbonne, s.l. [1915].
1 deel
- 120 *Rapport du Comité américain de New-York sur les atrocités*
commises en Arménie, Parijs. 1915.
1 deel
- 121 KUTTNER, *Crimes allemands? Réplique à Joseph Bédier sur les*
crimes allemands d'après des témoignages allemands, Bielefeld.
1915.
1 deel
- 122 NOTHOMB P., *La Belgique martyre, s.l. 1916.*
5 delen
- 123 *Dans l'horreur des massacres d'Arménie, s.l. 1916.*
1 deel
- 124 *Le délit continue ou 4 années d'occupation allemande, s.l. [1917].*
1 deel
- 125 *Les atrocités allemandes nr.2: la boucherie de Surice, Brussel.*
1919.
1 deel

-
126	PRUM E., <i>Der Einfalle der deutschen in Belgien (Les Rosières, Spontin, Tamines)</i> , Grevenmacher. 1921.	1 stuk
127	<i>La vérité sur les massacres de Dinant</i> , s.l. z.d.	1 deel
128	<i>Nécrologue dinantais</i> , août 1914, s.l. z.d.	1 deel
129	<i>Les journées d'août 1914 dans le Luxembourg-belge</i> , s.l. z.d.	1 deel
130	<i>Pages du livre de douleurs de la Belgique</i> , s.l. z.d.	1 deel
131	<i>Le bagne allemand de Vilvorde/ De Duitse gloei van Vilvoorde</i> , s.l. z.d.	2 delen
132	<i>Calomnies</i> , s.l. z.d.	1 deel
133	<i>L'esprit teuton</i> , s.l. z.d.	1 deel
134	<i>Les Allemands tels qu'ils sont</i> , s.l. z.d.	1 deel
135	<i>Le passage des Allemands à Louvain. Leurs atrocités/ Tocht der Duitsers door Leuven. Hunne gruwelen</i> , s.l. z.d.	1 deel
136	<i>L'armée allemande à Louvain et le livre blanc</i> , s.l. z.d.	1 deel
137	GRIMME H., <i>Sommes-nous des criminels?</i> , Münster. z.d.	1 deel
138	<i>Une fleur de la culture allemande / Een bloempje uit Duitslands kultuurtuin</i> , s.l. z.d.	1 deel
139	<i>Encore une fleur de la culture allemande</i> , s.l. z.d.	1 deel
140	<i>Le sac de Dinant</i> , s.l. z.d.	

-
- 141 *De grote Europese oorlog: dl.1: de verwoesting van Leuven*, s.l. z.d.
1 deel
- 142 *C. INTERNATIONALE POLITIEK
Le parlement anglais et la Belgique*, Brussel. 1914.
1 deel
- 143 BEYENS (baron), *Guillaume II*, s.l. 1915.
1 deel
- 144 CHAMBERLAIN H.S., *A propos de la guerre. Les sentiments
pacifiques de l'Allemagne. L'Angleterre-L'Allemagne qui est cause
de la guerre?* Stuttgart. 1915.
1 deel
- 145 *Comment la guerre finira! Pronostiques par un homme d'état
belge*, Le Havre. 1915.
1 deel
- 146 BAIE E., *La Belgique de demain. La gestion du Luxembourg,
nécessité d'une barrière rhénane. Les Pays-Bas. Suivie d'une étude
critique*, Brussel/Parijs. 1915-1916.
1 deel
- 147 IAKOVLEVITCH A., *La Russie en tournant de son histoire*, Brussel.
1917.
1 deel
- 148 *Frédéric Adler condamné à mort. Son procès à Vienne*, Brussel.
1917.
1 deel
- 149 HANSON A., *Diplomatie secrète*, Berne. 1918.
1 deel
- 150 *Les intrigues allemandes aux Etats-Unis*, s.l. 1918.
1 deel
- 151 *La révolution russe*, s.l. 1918.
1 deel
- 152 *Le mémoire du prince Lichnowsky (ancien ambassadeur
d'Allemagne à Londres), extraits*, s.l. [1918].
1 deel

-
- 153 *ANDLER Ch., Le socialisme impérialiste dans l'Allemagne
contemporaine, nr.1-36, Brussel. 1918.* 1 deel
- 154 *Le livre jaune français: documents diplomatiques, Parijs. z.d.* 1 deel
- 155 *Les documents français. Le livre jaune, s.l. z.d.* 1 deel

IV. BEZETTING

A. DUITSE WETGEVING

- 156 *Les proclamations allemandes à Bruxelles pendant l'occupation*,
Brussel. 1914. 5 delen
- 157 *La guerre européenne, les proclamations allemandes à Bruxelles*
pendant l'occupation, nr.6-8, Brussel. 1914. 3 delen
- 158 Aanplakbrief met mededeling van generaal Von Beseler aan de
inwoners van Antwerpen na de val van de forten (in het
Nederlands, Frans en Duits). 1914. 1 stuk
- 159 Verzameling der officiële bekendmakingen tijdens de oorlog in Gent
en omgeving. Oktober 1914 - juli 1915. 1 deel
- 160 *Bruxelles et ses affiches de guerre*, nr.1-28. 1914-1915. 28 delen
- 161 UEILLAB A., *Épisodes de guerre. Recueil complet des*
proclamations, arrêtés, communications et avis publiés par
l'autorité allemande à Bruxelles, dl.1-97. 1914-1917. 97 delen
- 162 Uittreksels uit het *Gesetz- und Verordnungsblatt für die okkupierte*
Gebiete Belgien. Wet- en verordeningsblad voor de bezette
gebieden van België. 1914-1917. 48 stukken
- 163 Aanplakbrief met bekendmaking door Vrijheer Von Seckendorff-
Gudent, Kreischef van het arrondissement Brussel, inzake het
sluiten van de herbergen (in het Nederlands, Frans en Duits). 15
augustus 1915. 1 stuk
- 164 Aanplakbrief met bekendmaking door de Etappenkommandant Von
Wick aan de inwoners van Ledeburg inzake het verkeersverbod
tussen 19u en 8u. (in het Frans en het Duits). 6 december 1915.
1 stuk
- 165 Aanplakbrieven met bekendmakingen door Freiherr Von Bissing,
generaal-gouverneur in België van 30 mei 1915, van 8 en 10 juni
1915 en van 12-13 en 19 oktober 1915 (in het Nederlands, Frans

-
- en Duits). 1915.
6 stukken
- 166 Aanplakbrieven met verordeningen door Freiherr Von Bissing, generaal-gouverneur in België van 14 en 15 augustus, 22 september en 12 oktober 1915 (in het Frans, Nederland en Duits). 1915.
5 stukken
- 167 Aanplakbrief met bekendmaking door generaal-majoor Keim, militargouverneur in Limburg, inzake de terdoodveroordeling van Pieter-Jozef Claes wegens verspieding (in het Nederlands, Frans en Duits). 8 oktober 1915.
1 stuk
- 168 Aanplakbrieven met mededelingen van het Duitse gouvernement-generaal in Brussel (in het Nederlands, Frans en Duits). Mei - juli 1915.
7 stukken
- 169 Uittreksels uit het *Gesetz- und Verordnungsblatt voor Vlaanderen*. 1918.
23 stukken
- 170 *Les avis, proclamations et nouvelles de guerre allemandes affichées à Bruxelles pendant l'occupation*, Brussel, z.d.
36 delen
- B. KONINGHUIS EN NATIONALE FEESTDAG**
- 171 Documentatie betreffende Koning Albert I, het Belgisch koningshuis en de viering van de nationale feestdag (foto's, toespraken, brochures, vlugschriften). 1914-1918.
160 stukken
- 172 *King Albert's book. A tribute to the Belgian king and people from representative men and women throughout the world*, s.l. [1914].
1 deel
- 173 De nationale feestdag in Antwerpen/ La fête nationale à Anvers, s.l. 1915.
1 deel
- C. BURGEMEESTER ADOLPHE MAX**
- 174 *Hommage à Adolphe Max, bourgmestre de Bruxelles*, s.l. z.d.
1 deel

-
- 175 *M. Adolphe Max, bourgmestre de Bruxelles, son administration du 20 août au 26 septembre 1914*, Brussel. z.d.
1 deel
- 176 POTVIN J., *Vérité sur l'arrestation de M. A. Max*, s.l. z.d.
1 deel
- D. GEDEPORTEERDE ARBEIDERS*
- 177 *La traite des belges. Croisade contre les marchands d'esclaves*, s.l. [1916].
1 deel
- 178 BRUYNSEELS A., *De Belgen als slaven weggevoerd*, Leiden. 1917.
1 stuk
- 179 *In Duitse slavernij. De Vlaamse werklieden bij duizenden voor dwangarbeid naar Duitsland gedeporteerd*, Parijs. [1917].
1 deel
- 180 *Waarom arbeiden de Belgische werklieden in Duitsland?* s.l. z.d.
2 delen
- 181 Aanplakbrief met ' *Avis aux sans-travail*', Brussel. z.d.
1 stuk
- E. DE MAGISTRATUUR*
- 182 *Deux lettres intéressantes de M. Théodor (bâtonnier de l'Orde des Avocats, député de Brussel) à son excellence M. Von Bissing*, s.l. [1915].
1 deel
- 183 *Lettres et plaidoiries du bâtonnier de l'Ordre des Avocats près la Cour d'Appel de Bruxelles, 1914-1915*, s.l. 1916.
1 deel
- 184 *La magistrature belge, l'activisme et le pouvoir occupant*, s.l. 1918.
1 deel
- F. JURIDISCHE ASPECTEN*
- 185 BOUSIN E., *Le droit et la guerre*, Brussel. 1914.
1 deel
- 186 *Ce qu'il faut faire! A propos des loyers*, Brussel. 1914.
1 deel

-
- 187 ADRIAN J., *Les contrats et la guerre*, Brussel. 1915. 1 deel
- 188 *Convention pour le règlement pacifique des conflits internationaux*,
Gent. 1915. 1 deel
- 189 *La guerre et les droits privés: la législation du moratorium*,
Brussel. 1915. 1 deel
- 190 THOUMSIN J., *Quelques principes juridiques relatifs à l'influence de
la guerre sur l'exécution des contrats*, Brussel. 1915. 1 deel
- 191 TIENRIEN M., *Le moratorium et le commerce*, Brussel. 1915. 1 deel
- 192 DUMOULIN A., *Nos banques, nos trusts et la guerre*, Brussel. 1916. 2 delen
- 193 GIBET J. en RUSCART P., *Propriétaires et locataires*, Brussel. 1916. 1 deel
- 194 TIENRIEN M., *La levée du moratoire*, Brussel. 1916. 1 deel
- 195 WAUWERMANS P., *La guerre et les droits privés*, Brussel. 1916. 1 deel
- 196 *Arrêté établissant un impôt sur la fortune mobilière*, Brussel. 1917. 1 deel
- 197 VIATOR, *Le mouvement économique 1914-1917*, Brussel. 1917. 1 deel
- 198 *La position des langues dans l'enseignement*, s.l. z.d. 1 deel
- 199 PARENT M., *Recettes de guerre*, Brussel. z.d. 1 deel
- 200 VOGEL W., *La guerre et les intérêts économiques belges*, s.l. z.d. 1 deel
- 201 G. DE OORLOGSSCHADE
Défense du patrimoine national, s.l. 1918.

-
- 1 deel
- 202 *Association nationale belge pour la réparation des dommages de guerre. Décisions du comité central et commentaires (La Haye, septembre 1918),* Scheveningen. 1918.
1 deel
- 203 *Le pillage et la destruction des établissements industriels en Belgique,* s.l. 1918.
1 deel
- 204 *Les dommages de guerre,* s.l. z.d.
1 deel
- 205 *H. HET ACTIVISME*
Documentatie inzake het activisme (brochures, vlugschriften,...).
1914-1918.
416 stukken
- 206 DESTREE J., *Lettre au roi sur la séparation de la Wallonie et de la Flandre,* Brussel. 1912.
1 deel
- 207 *La question des langues en Belgique,* Brussel. [1916].
1 deel
- 208 DE KONINCK A., *De waarheid over het Vlaamse volk,* 's Gravenhage. 1917.
1 deel
- 209 DE SCHAEPDRIJVER K. en CHARPENTIER J., *Vlaanderen's weezang aan den IJzer,* Brussel. 1918.
1 deel
- 210 FAIGNAERT A., *Wat het Vlaams volk moet weten aangaande het Kempisch kolenbekken,* Brussel. 1918.
1 deel
- 211 *Open brieven der Vlaamse Frontpartij verzameld door Karel De Schaepdrijver en Julius Charpentier,* Brussel. [1918].
1 deel
- 212 Activistische en communistische pamfletten verspreid na de wapenstilstand, blanco lidkaart van het VOS en amnestiezegels met afbeelding van August Borms. 1918-1919.
22 stukken

I. HULPVERLENING EN OORLOGSRECEPTEN

- 213 *Cours pour chômeurs. Hygiène générale: notes*, Brussel. 1915.
1 deel
- 214 TANTE CLAIRE, *La viande nous est-elle indispensable?*, Zinnik.
1915.
1 deel
- 215 *Trente recettes de cuisine raisonnée*, Zinnik. 1915.
1 deel
- 216 SAMBREE E., *Projet de création d'une coopérative nationale*,
Brussel. 1916.
1 deel
- 217 *L'essor national 'Le tout dans l'union' société cooperative: statuts*,
Brussel. 1916.
1 deel
- 218 GOURMET A., *Le jardinage en temps de guerre*, Brussel. 1918.
1 deel
- 219 *Rapport général de l'Œuvre de réfugiés belges en Suisse (octobre
1914-décembre 1917)*, Lausanne. 1918.
1 deel
- 220 *Répertoire des œuvres de l'agglomération bruxelloise*, Brussel.
[1918].
1 deel
- 221 ABBE BERGER, *L'alimentation en temps de guerre*, Edingen. z.d.
1 deel
- 222 Brief en formulier verspreid via het soldatenwerk ' *Mot du soldat*'.
z.d.
6 stukken
- 223 *Les amis des enfants de nos soldats, société philanthropique,
fondée à Bruxelles le 26 décembre 1915*, Brussel. z.d.
1 deel
- 224 MARECHAL C., *Notions et conseils pratiques d'alimentation
économique en temps de guerre*, Elsene. z.d.
1 deel
- 225 WILMUS, *Conseils pratiques pour les ménagères. Recettes utiles de
fine boulangère et pâtisserie*, s.l. z.d.

1 deel

J. OPENBAAR VERVOER

226 *Indicateur officiel des chemins de fer, novembre 1914, s.l. 1914.*
1 deel

227 *Chemins de fer vicinaux. Horaire des trains, Brussel. 1915.*
1 deel

228 *Amtliches Kursbuch für die Eisenbahnen des deutschen
Militärbetriebes auf dem westlichen Kriegsschauplatz mit den
deutschen Anschlussstrecken (met bijlagen), Brussel. 1916.*
2 delen

229 *Messagers desservant actuellement les communes des provinces
de Liège, Limbourg, Luxembourg et Namur, Luik. 1916.*
1 deel

230 *Horaire des communications par chemins de fer vicinaux, bateaux,
voitures, Brussel. z.d.*
1 deel

K. TOERISME

231 *HOCHETIN L., Le grand Bruxelles. Ses monuments, ses voies
publiques, ses beaux-arts pleinaristes, ses venues et curiosités,
Brussel. 1915.*
1 deel

232 *Les Bruxellois en villégiature. Trente excursions agréables,
pittoresques, utiles, Brussel. 1915.*
1 deel

233 *Mon dimanche d'hiver à Bruxelles. Visites des hôtels de ville,
églises, musées, monuments et autres curiosités de Bruxelles et
environs, Brussel. 1915.*
1 deel

234 *Itinéraire descriptif des champs de bataille de Belgique (Vilvorde,
Pont-Brulé, Epegem, Weerde, Elewyt, Hofstade, Houthem, Perck),
Brussel. z.d.*
1 deel

L. LITERATUUR

235 *Oorlogspoëzie, -liederen, -novellen en humoristische teksten (zowel
uitgegeven als niet-uitgegeven). 1914-1918.*

-
- 270 stukken
- 236 Brochures geschreven door Janus Droogstoppel. 1914-1916.
33 stukken
- 237 *De belanghebbenden van 't bombardement. Brieven van Zebedeurs: de heldhaftige Zebedeurs gedurende 't bombardement van Antwerpen*, 4 dln, Antwerpen. [1914].
4 delen
- 238 GRAINDORGE F-T., *L'entêtement funeste. Réflexions critiques d'un contribuable belge sur la situation de son pays*, Brussel/Parijs. [1914].
2 delen
- 239 BRONDEL Ph., *Visions d'orient (souvenirs de guerre)*, Brussel. 1915.
1 deel
- 240 CARTEL A., *Sept mois de guerre européenne*, Brussel. 1915.
1 deel
- 241 DORIANVAL P., *Au bruit du canon. Poèmes*, Brussel. 1915.
8 delen
- 242 *J'accuse! (par un Allemand)*, Parijs. 1915.
13 delen
- 243 *J'accuse (par un Allemand)*, Parijs. 1915.
1 deel
- 244 SCHIEMANN T., *Un calomniateur. Notes sur les origines de la guerre universelle. Réponse à l'auteur de 'J'accuse'*, Berlijn. 1915.
1 deel
- 245 *Kultur (extraits de journaux français)*, s.l. 1915.
1 deel
- 246 *L'Ame Belge*, nr.1, 3-10 (eerste reeks), nr.1-3 (tweede reeks) en nr.1-6 (derde reeks). 1916-1918.
1 pak
- 247 OHNET G., *Journal d'un bourgeois de Paris pendant la guerre de 1914*, Leipzig, 1915.
1 deel
- 248 *Recueil des paroles historiques et poésies*, nr.1-22, s.l. 1915.
22 delen

-
- 249 *Recueil des poésies et nouvelles publiées pendant la guerre de 1914-1915*, s.l. 1915. 11 delen
- 250 *Variétés et actualités*, s.l. 1915. 3 delen
- 251 *Lettres ouvertes au peuple belge par un philanthrope (allemand)*, 4 delen, s.l. 1915-1918. 4 delen
- 252 *Réponses à la lettre ouverte d'un philanthrope au peuple belge par un patriote belge*, Brussel. 1915. 3 delen
- 253 BAZIN R., *Aujourd'hui et demain. Pensées du temps de la guerre*, Parijs. [1915]. 1 deel
- 254 *Souvenirs de 1914-1915*, s.l. [1915]. 1 deel
- 255 IAKOVLEVITCH A., *En marge de la guerre. Manières, faits et gestes*, Brussel, 1917. 1 deel
- 256 VOGEL W., *Considérations éthiques sur la guerre*, s.l. 1917. 1 deel
- 257 *Kriegskinder*, Berlijn. z.d. 1 deel
- 258 *La vie en Belgique (par un rescapé), extrait du Times de 10-11 décembre*, s.l. [1918]. 1 deel
- 259 GILSOUL Ch., *Essai sur le pacifisme*, Brussel. z.d. 1 deel
- 260 SCHINDLER H., *Hindenburg Erzählungen*, Dresden. z.d. 1 deel
- 261 *M. GELOOF EN KATHOLIEKE KERK*
Documentatie inzake kardinaal Mercier (foto's, vlugschriften, brochures, toespraken, herderlijke brieven, protestbrieven gericht aan Gouverneur-generaal Von Bissing en aan de Duitse

-
- bisschoppen). 1914-1918. 329 stukken
- 262 Gebeden, godsdienstige liederen en teksten. 1914-1918. 36 stukken
- 263 Documentatie inzake de paus en het Vaticaan (brochures, foto's en toespraken). 1914-1918. 35 stukken
- 264 Documentatie inzake het katholicisme (brochures en toespraken). 1914-1918. 113 stukken
- 265 BAUDRILLART A. (Mgr.), *La guerre allemande et le catholicisme*, Parijs. [1915]. 1 deel
- 266 *La guerre allemande et le catholicisme. Réponse allemande aux attaques françaises*, Amsterdam. 1915. 1 deel
- 267 BOURET P., *Le sens de la mort*, Parijs. 1915. 1 deel
- 268 DE TERAMOND G., *L'héroïsme en soutane pendant la guerre 1914-1915. Les prêtres soldats*, Parijs. 1915. 1 deel
- 269 *La route royale de la Croix. Entretiens sur la passion de Notre-Seigneur Jésus-Christ*, Brussel. [1915]. 1 deel
- 270 RUIBAL A.A., *La guerre, la culture et la religion*, Brussel. 1915. 1 deel
- 271 *Auf Gottes Spüres*, Paderborn. 1916. 1 deel
- 272 PFEILSCHIFTER G., *La culture allemande, le catholicisme et la guerre. Réponse à l'ouvrage français 'La guerre allemande et le catholicisme'*, Amsterdam. 1916. 1 deel
- 273 PRUM E., *Le veuvage de la vérité. Une réponse aux catholiques allemands*, Amsterdam. 1916. 1 deel

274 SUAU R.P., *Un héros: le P. Gilbert de Gironde*, Parijs. z.d.

1 deel

V. ICONOGRAFISCH MATERIAAL

- 275 Duitse propaganda-affiche '*Copie authentique d'une affiche officielle: l'Angleterre et la Belgique (documents trouvés à l'état-major belge)*', Brussel. [1915?].
1 stuk
- 276 Doodsprentjes van Philippe Baucq en Adelin Colon en herinneringsprentje voor de slachtoffers van 22-23 augustus 1914 in Anloy. 1915-1916.
3 stukken
- 277 Geïllustreerde Franse, Duitse en Nederlandse kalenders. 1915-1917.
7 stukken
- 278 Programma van de opvoering '*Der Messias*' van Händel in Brussel op 12-13 april 1916 (in het Duits). 1916.
1 stuk
- 279 Almanakken. 1916-1919.
17 stukken
- 280 Reclameaffiche '*Bericht: verkoopt rechtstreeks aan den hoogsten prijs uw oud papier en karton aan Huis L. Dufey, Brussel*'. 1917.
1 stuk
- 281 Gezelschapspel: '*Jeu de guerre ou d'assaut*', Brussel. z.d.
1 stuk
- 282 Karikaturen. z.d.
66 stukken
- 283 Broodbon van het Provinciaal Steun- en Voedingscomité te Gent, noodgeld van de stad Düsseldorf en een blanco *Personal-Ausweis*. z.d.
6 stukken
- 284 Kaartje ter waarschuwing voor Duitse spionnen verkleed als geestelijken en kaartje '*Honneur à nos braves/Hulde aan onze braven*'. z.d.
5 stukken
- 285 Briefkaarten met Duitse verordeningen uitgevaardigd in België en Frankrijk (uitgegeven door het *Musée de guerre* in Parijs). z.d.
20 stukken
- 286 Versierde zakdoek '*Souvenir des alliés*' met de vlaggen van de

geallieerde landen en met de portretten van Nicolaas II, Georges V,
Victor-Emmanuel II, Albert I en Pierre I. z.d.

1 stuk

287

Brochures, pamfletten, rapporten en strooibrieven van
hulporganisaties voor de oorlogsslachtoffers. [1914-1920].

96 stukken

288

Voedselbonnen, kwitanties, borderellen enz. inzake bevoorrading
en hulpverlening. [1914-1918].

100 stukken

VI. ANDERE ONDERWERPEN

- 289 *L'interprète des habitants et des soldats (FR-ALL-ANG)*, Brussel. 1914. 1 deel
- 290 ELSKAMP M., *Les commentaires et l'idéographie du jeu de lotto dans les Flandres*, Antwerpen. 1914. 1 deel
- 291 *Avez-vous gagné le gros lot? Liste des obligations sorties aux tirages des emprunts de villes belges depuis le 1 août 1914*, Verviers. 1914. 1 deel
- 292 DR. D., *Vlämischer Sprachfuhrer. Inleitung für Deutsch vornehmlich für Soldaten*, Dusseldorf. z.d. 1 deel